

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGETES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre . . . 2 kor.
Fél évre . . . 4 .

Egészévre . . . 8 kor.
Egyes szám ára . . . 20 fil.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők.
Hirdetések, valamint nyilttéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

Ipariskolánk.

A 1904. évi deczember hó 30-án tartott bizottsági ülésen Esztergályos Ágoston, az iparostanoncziskola igazgatója egy terjedelmes jelentést terjesztett a bizottság elé melyben az iskola mult évi működéséről részletesen beszámolt. A bizottság óhajának is megfelelően, de azon körülménynél fogva is, hogy azt az iskolát a község tartja fenn, kötelességünknek tartjuk a nagyközséggel is megismertetni e jelentés főbb adatait, melyekből kitűnik, hogy a bizottság, élén ügybuzgó elnökével valamint a működő tanári kar, mindent elkövetnek, hogy ez iskola a kor követelte igényeknek megfelelően s Petrozsénynek egy intelligens iparos osztályt neveljen.

A jelentés az ipariskola felügyelő bizottság alakulásával s a tanítói karban történt változásokkal kezd, minek következtében a tanítási időből több mint négy hónap, ment veszendőbe. Az osztályok elhelyezése is változást szenvedett a miennyiben az állami iskola nemcsak hogy távol esett az iparosoknak, hanem sőtét esteiken alkalmat adott az inasoknak a sötétség leple alatt többféle rendtelenségre s a mi fő a kis gyermekek részére készített padok oly szűkek voltak, hogy rosszakarat vagy pajkosság nélkül is összetörték azokat mivel nem ülhetek bennök kényelmesen; azért az osztályok egyrésze a gymnasiumba más része a társulati iskolába helyeztetett el, melyet a társulat kész szíveséggel engedett át s még a villamos villágítást is megengedte miáltal az ed-

digi szemrontó nagyon hiányos petroleum világítás helyett nappali fényben végezheték munkáikat.

A bizottság gondoskodott, hogy a kereskedőtanulók is megfelelő oktatásban részesüljenek, azért a vasárnapi három órai rajz tanítás helyett, kereskedelmi tanfolyamot nyitott s a tanítással Erdélyi Mihály takarékpénztári könyvelőt bízta meg.

A rajztanfolyamon mindazonáltal oly nagy számmal vettek részt, hogy azt egy ember eredményesen tanítani képtelen volt; azért két részre osztotta őket s a haladottabbak tanítását Lakner József gymnasiumi tanárra bízta, az első csoport tanítására pedig Kovács József népiskolai tanítót választotta meg.

Az iskola igazgatását a bizottság Esztergályos Ágoston gymnasiumi tanárra bízta tagja még a tanítótestületnek Fekete József népiskolai tanító, s így három rendes s egy előkészítő osztályból álló iparostanoncziskola növendékeinek tanítását hat tanerő végzi, kiknek óradíját a bizottság 150 K-ban állapította meg, s ezen költségeket a község képviselőtestülete egész készséggel megszárazta.

Látva az iskola körüli buzgolkodást a „Petrozsényi Takarékpénztár” 100 koronát szavazott meg, mely által nemcsak kulturális törekvéseink iránti érdeklődését nyilvánította, hanem a művelt iparos osztály társadalmi fontosságát is dokumentálta.

A lefolyt iskolai évben 134 tanóncz iratkozott be az iskolába mégpedig osztályonként csaknem egyenlő számmal, kik között 9 más ország-

beli illetőségű is kivan mutatva, s 19 és 20 év között volt 14. Mit csinálhattak ezek míg inasokká lettek? Megdöbbenőnek találjuk, hogy a 31 előkészítő osztályba járt inas közül 16, tehát több mint fele kereskedőtanoncz volt. Mi hasznát vehetik kereskedésekben az olyan fiuknak, kik sem folyékonyan olvasni nem tudnak, sem a számolás legelemibb részeit nem ismerik? Hol járhattak ezek elemi iskolába?

Az iskolának most már van leltára is, mely oly hosszú éveken át nem volt; igaz, hogy nagyon szegényes, de egy év beszerzésére nagyobb költség nem volt folyosítható.

Az iskola ellenőrzése a leghatályosabban gyakoroltatott. Schreiner József a bizottság ügybuzgó elnöke nagyon sokszor volt jelen a tanítási órákon.

A bizottság tagjai közül Váradi Vilmos, Piek Samu és Klein Henrik látogatták az iskolát. Déváról Nehéz János kir. segéd tanfelügyelő is megvizsgálta, kinek elnökle alatt választatott meg a tanítótestület. De különösen említésre méltó Nesnera Aladár iparszakfelügyelő látogatása, ki a délelőtti órákban megvizsgálta a rajztanítás menetét s délután a tanítótestülettel értekezletet tartván nagyon praktikus tanácsokat adott a tanítás menetére, de különösen a rajztanítás gyakorlati fogásait mutatta meg, s egyúttal ezen tanítás menetének megfelelő rajzmintákkal ajándékozta meg az iskolát. Elmenetele után is állandó érdeklődést mutatott iparostanoncz iskolánk iránt.

A jelentés fölpanaszolja, hogy egyes iparosok nem bírnak érzékkel az iskola nevelő és képző hatása iránt s tanonczaitak egyáltalán nem vagy

„PETROZSÉNY ES VIDEKE” TÁRCÁJA.

Diákszerelem.

(Diákkori emlékeimből.)

Kedves Őcsém!

Igen, én is voltam olyan diákleány, mint te, csak hogy valamivel vénebb voltam, mert mikor azt a kinos érettségét hosszas vajadás után letettem, egyenesen a császár szolgálatába vittek. Meg egy kissé nagyobb bajszom is volt, mint a mai diákságnak, bajsz nélkül nagy diákot nem is tűntünk volna meg, különb volt a mi bajszunk, mint akármelyik huszárkápláré — volt is rajta egy kocsiderék bajszkenőcs — most pedig nálatok csodaszámba megy, ha valaki szörősen lép ki az életbe, még szegényenli is magát köztetek szegény!

S ti még azt sem tudjátok talán, milyen az a diákszerelem? Nektek még ez oly magas tudomány, akár a prepának a logaritmusa. Hallgas ide, elmondom neked, még tanulhatsz is belőle, hasznát veheted.

Volt egy kis házikó ott a folyamparton. Nem volt nagyobb az ablaka, mint a két öklöm, de a tórnácra felfutott vadszöllő egész regényessé tette a kis lakot. Ebben a házban lakott az én szívem szerelme. Még most is egész tisztán emlékszem rá. De sokszor is jártam ki e kis lak felé, persze hónom alatt könyvekkel, de nem azért, mintha tanulni jöttem volna, ne hidd, hanem ez csak olyan eszköz volt a tanárok, vagy diáknyleven mondva: a kopák elámitására. És e könyvek között ott volt az én nélkülözhetetlen verses könyvem is, melybe a hozzá irt szerelmes verseket firkáltam, sőt némelyiket ilusztráltam is.

Oh mint szeretett engem ez a barna angyal, forró csókját most is ajkamon érzem, ha csak rá gondolkodom. Mint borul a keblemre egy-egy szerelemtől áradó versem elzengése után s mint fogadta, hű lesz hozzám és én a mennyre, földre, napra, holdra csillagokra, Istenemre esküdöztem, hogy érte fogok küzdeni az életben, az ő boldogságáért!

A mamája? — ez a legfőbb kérdés! — Nagyon jó asszony volt. Minden vasárnap rendszeren kijárt az uzsonna porzióm, mert irigylendő dolog volt az, ha valakinek oly állandó fess lovagja volt, mint éppen neki. Koresolyáját nem kellett magának felkötni; a próbabálon, majálison, — no igen, mert ide is elvittek — biztosítva volt a négyese, a soupé csárdása.

De hogy mennyire szeretett, arról a következő eset elmondásából győződhetek meg.

... Holdvilágos csendes este volt, egy élő lelket sem lehetett látni, mindenütt esend, csak az ő ablakából a lámpa fénye vetette ki az utra halavány sugarait. A mama aludt. Ilus — mert így hívták földi nevén az égi angyalt — még mindig ébren volt s várta a tíz óra ütését, mikorra is nekem ígerte a találkozót. Jött az idő, ő szépen kisompolygott s mi együtt voltunk, ketten. Semmi zaj körülöttünk, oly csendes minden, hogy csókjaink czuppanását tíz mérföldre is meghallhatták.

A városba tartottunk. De mily kényes dolog egy leánynak éjjel egy diákkal végigsétálni az utcákon, mert ha tán senki sem látott volna meg bennünket, csak a hold és a csillagok, a városban másnap mégis közszejön forgott volna e hír.

Azért hozzám tartottunk s ő eljött — hjah, ilyen a szerelme, nem ismer az korlátot — felvette az én

férfi ruhámat, hidd meg, kedves Őcsém, most még szebb volt, még szerelmesebb lettem bele. Hogy állt természetéhez az a férfi ruha, mennyivel többet mutatott benne. Így most már bátran mehettünk.

De tudvalevő dolog előttem bizonyára, mint diák előtt, a fegyelmi törvénynek azon §-a, melyben meg van tiltva a diáknak kilencz órán túl kimaradni, most pedig tizórán is túl voltunk.

Az ürdög sohasem pihen. A torzonborz pedellus bácsi bizony megcsipett bennünket, én csak megmenekültem, de az én menekülésem kergette veszélybe Ilust. Megfogta őt, se szó, se beszéd, egyenesen a carcerbe csukta. Én rohantam haza, felvettem az ő leány ruháját s kiszabadításához láttam.

Irgalmatlanul zörgettem a pedallus ablakát, s elváltoztatot hangon mondom:

— Pedellus bácsi, pedellus bácsi, jöjjön ki, jöjjön ki, beszélni akarok magával.

Hosszas zörgetés, kiabálás után, a 7-ik mennynek emlegetése között, kiezammogott nagy álmosan a pedellus.

— No mi az?

— Pedellus bácsi, nekem egy testvérem van itt-hon Pestről s azt diáknak véltve, ma este becsukta a carcerbe.

— Ah klamezs! no menjünk, nézzük meg.

Ilus ott feküdt nagy busan a priescsen, szomorú, kinos sorsán elmerengve. Hogy felvillant a szeme s elmosolyodott, mikor engem az ő ruhájában felismert. Intettem, hogy hallgasson.

— No nézze, pedellus bácsi, ismer maga ilyen diákot? Ez egy pesti fiu, a testvérem.

nagyon rendetlenül járatják iskolába s ez ellen hathatós intézkedést kér.

Az iskola vizsgája június 30-án reggel 8 órakor kezdődött s tartott este 7 óráig. Tekintve a szervezkedés nehézségeivel küzdött tanév rövidségét a jelen voltak teljes elismerésével és megelégedésével zárodott az iskolai év.

Az üzletvezetőségek végnapjai.

Nem arról az áldásos intézményről szólnék, melynek létesítése mindenütt, időről-időre biztosította az ipar és kereskedelem fejlődését s mely nélkül ma is a forgalom közvetítője négy, nagy kalompos pegázus volna, mint ma a Szurduki szoroson át köztünk és a szomszéd Románia között, — nem a MÁV. ról és annak üzletvezetőségéről szól a nóta s ne is szóljon róla ilyen nóta soha, — hanem olyan üzletvezetőségekről, melyek eddig hatósági engedéllyel ellátva, tehát illetékes fórumok védelme alatt megakadályozták, meddővé tették a legtöbb helyen egyes törekvő, szakképzett iparos életében a haladást. Tekintsünk csak egy kissé körül, hogy miként állottunk eddig és sok helyen még ma is. Tegyük fel, hogy lakik Petrozsényben, Lupényben, vagy Vulkánban egy-két jólképzett világlátott iparos, kiket becsületes munkájukról az egész vidék ismer már s üzletük ajtajának kilincsét egyik kéz a másik után kerési fel, — szóval a szorgalommal párosult tudás és lelkiismeretes munkásság tisztességes megélhetést biztosított nekik. De a kaján kenyéririgység nem nézhette sokáig a jólétet, a becsületes munka jutalmát, odaállott s konkurencziát csinált.

A suszter irigylve, hogy a borbélynak, a borbély, hogy az órásnak az órá, hogy a kiflisnek a kiflis, meg hogy a szabónak meg jól dolga; egy szép napon fogta magát beállított a járási szolgabírói hivatalba s emelt föl, mint a ki honmentésre készül, előadta, hogy ő bár nagy áldozatok árán, jótékonyaságot akar gyakorolni a községben s egy szakképzett üzletvezető szerződtetésével egy új iparág üzeméhez kezd; a főútczán jólbe rendezett műhelyt nyit, mert hát nem nézheti tovább nyugodt lélekkel azt, hogy azok az alig felesperedettek annyira nyuzzák a „Kundshaftokat“, miért is alázattal arra kérte a tekintetes hivatalt, hogy részére egy II. ipar-engedélyt is kiállítani sziveskedjék. Így gubozódott ki aztán a suszterből a borbély, a borbélyból a művész, a kiflisből az órá s stb. vagy megfordítva. Ar áldozathozás köpenyegé alatt abból szerettek volna megélni, a mihez nem értettek, mert a mihez értettek nem voltak emberei, elhanyagolták. Az ilyen ádáz konkurencia meg is teremté mindig áldatlan gyümölcsét, egyik vagy másiknak biztos bukását. Ezen szomorú eshetőségek gyökeres megszüntetésére vonatkozólag a kereskedelemügyi miniszter 80,555—904 szám alatt szigorú rendeletet bo-

csátott ki, melyben kimondja, hogy ipar képzettség nélkül nem üzhető, azaz engedélyhez kötött iparoknak üzletvezető mellett való gyakorlására, oly esetekben, midőn az üzletvezető a szakszerű képzettség hiányát van hivatva potolni, az ipar-engedély ki nem adható.

Olyan üdvös rendelet ez, a melyet rég vártak már sokan. Hiszen számtalan példa bizonyította már, hogy sohasem hozott jót az, ha valaki becsületes iparát otthagya a máséba kontárkodott. Be kellett tehát következzene az üzletvezetőségek végnapjai.

— **Előfizetési felhívás.** Lapunk jelen számával új évnegyedbe lépünk, mely alkalommal új előfizetést nyitunk a „Petrozsény és Vidéke“-re. Kitartóan, hűen küzdünk azon irányban, azon czélért, melyeknek eddig is kifejezői, szerény munkásai voltunk annyi időközön keresztül s melyeknek mindenkor rendíthetetlen zászlóvivői maradtunk. Eleven szellemben, mindenre kiterjedő lapot nyújtunk, mely tájékoztat ad nemcsak a helyi életéről, nemcsak annak minden figyelemre méltó fázisáról, hanem e vidék viszonyairól is.

Kérjük, hogy az eddig tanúsított támogatás ne lankadjon, hanem növekedjék folyton. Kérjük előfizetőinket előfizetéseik megújítására s hogy, minél számosabb hívet toborozzanak lapunk zászlója alá. A hátralékosokat pedig kérjük *hátralékaik posta fordultával való beküldésére*, mivel a lap fenntartása nagy anyagi áldozattal jár.

A „Petrozsény és Vidéke“ előfizetési ára:	
egész évre	8 korona
fél évre	4 korona
negyed évre	2 korona
egyszám ára	20 fillér

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Áthelyezés.** Vallás és közoktatási miniszter Jancsóné Kapeza Anna maros-ilyei állami tanítónőt áthelyezte hasonmóságban a petrozsényi állami iskolához.

— **Eljegyzés.** Homorod Szentpáli Szent-Páli Dezső magánhivatalnok december hó 31-én jegyezte el Csik-Szerdán Nagy Erzsé kisasszonyt.

— **Halál.** Berki Ferenc színtársulatának egyik kiváló tagja, kit eme jól szervezett társulatnak a közelmúltban ittléle alkalmával kedves modora, kellemes hangja és megnyerő játékáért nagyközönségünk annyira megszerette, hogy kedvenczév avatta: — Ujváriné Dombly Ilona élete 28-ik évében, rövid szenvedés után, Dömösön elhunyt.

— **Érdekes hangverseny** lesz e hó 8-án a Wagner vendéglő nagytermében. Bányazenekarunk Kubata Béla vezetésével szebbnél szebb remek darabokat mutat be. A művészestélyre e helyen is felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Uj állami iskola.** A vallás és közokt. miniszter a Pollatsek és Scheiber nagy fűrés zvállalat által a Petrilla csimpai részben alig egy pár hónappal ezelőtt létesített társ. iskolát átvette s állami jellegűvé tette. A tankötelesek létszámára való tekintettel ezen iskolánál rövid időn belül szervezni fogják a második tanítói állást is.

— **A bekövetkezett ex-lex jegyében** impár megérkezett illetékes helyekre a pénzügyigazgatóság leirata is, melynek értelmében további rendeletig az adók behajtását felfüggesztette. Nálunk azonban már tudják, hogy a mi teher az tehernek marad később is s azért okos ember kénszer nélkül is igyekszik idejekorán lerázni azt válláról.

— **Szénüzlet.** Hazai iparunk különböző ágaiban örvendetes föllendülést észlelhetünk a lefolyt évben, az által elért nagyobb szénereslet azonban mégsem érthette el az óhajtott eredményt, mert a mkir. állami vasutak a megoszlott forgalom következtében kevesebb szén mennyiséget vettek igénybe, mint más években s ez kedvezőtlenül hatott a szénüzletre. A Salgó-Tarjani Köszénbánya Részvény-Társulat mindazon által 1904-ben körülbelül 10 millió métermázsza szenet termelt és adott el, tehát 400.000 métermázszával többet, mint 1900-ban. A zsilvölgyi köszénbányászati az elmúlt évben is haladásokat tett. Az egész éven át a szén élénk kereslet tárgya volt, a bányákban folytonosan dolgoztak, ami arra bírta az igazgatóságot, hogy új beruházások és czélzerű javítások által fokozza a művek termelő erejét. — Enlítésre méltó, hogy a zsilvölgyi darabos szenet szobafűtésre még Budapestén is élénken keresik és mindenki elismeri, hogy e szén erre a czélra igen alkalmas. Az igazgatóság brikett gyártási szabadalmi eljárást szerzett meg, melylyel a múlt évben ismételt próbákat tett. Ezeket a folyó évben ismétli és ha a nemskóra eszközölködő végleges kísérletek az eddigi eredményeket megerősítik, — a mihez nagy a remény, akkor a társulat azonnal hozzá lát egy nagyobb brikettgyár építéséhez, melynek termékeihez azon várakozást köti, hogy fűtőereje és egyéb jó tulajdonságai feleslegessé teszik a külföldi szénnek az szobafűtési czélra való alkalmazását. Az árak az egész éven át nyomottak voltak. Az osztalékot az értékpiacon 30 koronára teszik. Az urikány-zsilvölgyi magyar köszénbánya részvény-társaság fogyasztási piacát újra bővítette és hozamát emelte. A társaság bányáiból aknázott szén világító-gáz előállítására nagyon alkalmas és e czélra mindinkább tért hódít. Az Urikány-Zsilvölgyi Kokszyár részvény-társaság produkeciója mindinkább fokozódó kedveltségnek és ebből kifolyólag nagyobb kelendőségnek örvend.

— **A lívazényi állami esemetekert** rendeltetése mennél több tülevélű facsemetét nevelni, hogy az erdőhivatal területén levő kopár és vágásterületek évi esemete szükségletei kielégíthetők legyenek. Kizárólag tü-

— Bozse moj, csakugyan úgy van.

Kiszabadultunk, nem ismert meg egyikünket se. S még kért is az öreg pánszláv, hogy ne szóljunk senkinek erről, mert e baklövése méltó tárgy lett volna a diákok újabbi csufolódásaira.

... Nos, kedves öcsém, csináltak-e ilyesmiket? köve hiszem, mert oly szörőtelén csupasz gyerekek után még nem tud dobogni a szív, mint jó magatok vagytok.

Hogy hova lett Ius azóta, nem tudom. Egy darabig csak leveleztünk, de később, mint mindenbe, úgy ebbe is beleun az ember. Igaz, hogy én kezdtem meg az elszakadást, vádolom is magamat nem egyszer ezért, hisz a hála is hozzá vonzott volna, de ilyen a diákszerelme: könnyen szeret.... könnyen felejt....

H. B.

Az első vizit.

Hát én nem beszélék arról, a mit sohasem próbáltam. Nem tudom például, hogy érzí magát a katona, mikor először megyen a háboruba, mert katona ugyan voltam, puskáztunk is manőverek alkalmával egymásra, de csak úgy mag nélkül. Azt sem tudom, milyen érzés, az, mikor az ember százezer forintot nyer a lutrin, mert én száz krajczárt sem nyertem soha, még a kártyán is, mindig csak elvesztettem a pénzemet. Arról sincs semmi fogalmam, hogy milyen állapot lehet az, ha az embernek van ezer holdas donimiuma, négy lóva, kocsija, a megfelelő adósság nélkül; mert nekem ugyan adósságaim vannak, de a kataszteri birtokivem, ez idő szerint még csak a holdban tartatik nyilván. Hanem, mind-ezekről eltekintve, pontos felvilágosítást tudok adni arról, hogy milyen szívós kitarással tud koplalni egy fi-

lozopter, hogy milyen savanyu érzés az, mikor holnap lejár az embernek a váltoja és a törlesztésre szánt tal-
lérokat még ezután verik Körmöcsön. Aztán egy-egy tanuló vizsgál me bolondság, ha az ember nincs hozzá hangolva. Hát ezeket tudom, de azért most nem ezekről beszélék. Mem. Elmondom azt, hogy mentem először vizitbe Irmuskához. No, meglássák, hogy érdemes lesz ezt meghallgatni.

... Olyan kora voltam már, hogy ugyancsak görbe szemmel néztem arra, a ki elég vakmerő volt gyermeknek titulálni; pedig hát az voltam, de szerettem volna okvetlenül nagyobblat mutatni. Mutattam is, a hogy csak lehetett. Akkor kezdtem a hajamat középen elválasztva viselni s a kalapomat a fejem bubján hordani, mint a hogy láttam egy elegáns boltolesgénytől, a ki minden vasárnap karonfogva sétált az imádoztójával. Annak, igaz, hogy pálcza is volt a kezében, szivar is a szájában, de én erre nem mertem vetemedni, mert a pálcza iránt különös ellenszenvet is éreztem tanuló életemben. Azonban mófelett irigyeltem tőle, hogy karonfogva sétálhat egy hölgygel. Ez aztán már igazi gavallér, gondoltam. Ambátor magam is elég gavallérosan néztem ki, volt nekem is uj módú pepitapantallóm, meg kvekker kabátom, a cipőm is mindig ki volt sziszkolva, mint a tükör, meg egy-egy félreeső sikátorban ragyújtani is merészkedtem, meg szerelmés verseket is tudtam már írni (a mit a boltolesgény bizonyosan nem tudott), de az utcán még egy leánynyal sem sétáltam karonfogva sohasem. Pedig érdekes ismeretseim voltak, de csak úgy messziről. Gyengéd érzelmeim keletkeztek gyakran a tánciskolában. Gyakran

hevültem és ideáljaim sűrűn változtak, sőt Isten a tanum, hogy néha kettő is volt egyszerre. Egyszer azonban mégis úgy éreztem, hogy Irmuskát jobban és állandóbban kedvelem a többinél. Mikor megláttam az utcán, úgy éreztem, mintha valami bizserégne a szívemben. Mi lehetett volna ez egyéb, mint szerelem? Annak kellett lenni, mert bizony nem hagyott nyugton, folyton készletetett, hogy menjek oda hozzá, hogy láthassam szemtől-szembe. Muszáj volt. Bennem volt az ördög. Elhatároztam, hogy elmegyek hozzá vizitbe.

Tisztán áll előttem most is az a vasárnap délután. Kifogástalanul néztem ki, még egy nagy thearózsa is volt a gomblyukamban, sőt addig kutattam az edesanyám sifonérjában, míg egy keztyűre is találtam, az igaz, hogy le volt vágva minden ujja, mert csak gyomlálni szokott vele a kis kertben, dehát mutatott az azért.

Utban voltam, mennem kellett. Mentem. Kopogtattam és bementem. A szobába egyesegyedül csak Irmuskának öreg tatáját találtam, lapozgatott egy nagy könyvben. Köszöntem.

— Alázatos szolgálja!!

Felpillantott, de csak felszemmel, aztán azt kérdezte:

— Mi kell?

Ez a veszedelmes rövid kérdés teljesen kihozott a sodromból. Egy vizitába jövő gavallértól az kérdezni, hogy: mi kell? Felelnem kellett reá és feleltem őszintén:

— Irmuska kisasszonyhoz jöttem!

Az öreg most már mind a két szemével felnézett a könyvből s a fejem tetejétől a bokámig végignézett, hanem kérdezni megint csak annyit kérdezett:

levelű facsemeték azért neveltetnek, mivel azok tenyésztésének, az itteni termőhelyi viszonyok legjobban megfelelnek. A fenyőmag tavasszal 20 cm. távolság mellett 1 méter széles ágyásokban lesz elvetve, — a magból kikelt csemeték így két évig maradnak, és a harmadik évben átszokoláznak. Az átszokolás által terebebb állásba kerülnek, miáltal erőteljes gyökerfejlődés áll be. A negyedik év elején kiszedve százanként csomagoltatnak és elszállítatnak oda, a hol szükség forog fenn. A százanként összekötött csemeték szállítása rövidebb távolságokra szekereken, nagyobb távolságokra szellős ládákba csomagolva történik. A kiszedés, csomagolás és szállítás a lehető legrövidebb idő alatt folyik, mert a csemeték könnyen elszáradhatnak. Az erdőbirtokosok a csemetét ingyen, vagy a kiszedés, csomagolás és szállítási költségek, vagy a termelési költségek megtérítése mellett kapják — mérvadóul rendszeren a kérelmező erdőbirtokos vagyoni állása szolgál. Elkopárosodott területek befásítására erdei fenyő csemeték szolgálnak, vágásterületek busfenyőfa-csemetékkel fásítatnak be. 1904 év folyamán összesen 1.500.000 3 éves lucz- és erdei fenyő-csemete lett elszállítva és pedig a dévai, puji, szászvárosi, algyógyi, hátszegi és petrozsényi szolgabírói járások erdőbirtokosai kérésére. Ebből kitűnik, hogy a livazényi csemetekert nem kizárólag a petrozsényi erdőgondnokság illtv. a petrozsényi és puji szolgabírói járáshoz tartozó erdőbirtokosok csemete szükségletét fedezi, — viszont pedig az itt nem tenyésztett lomblevelű facsemetét (dió, akác és tölgyfajok) a dévai és hátszegi csemetekertekből kapják az itteni erdőbirtokosok. A livazényi állami csemetekertben terjesztett busfenyő csemeték kitűnő minőségűek, ezt az eddigi tények fényesen bizonyították, és úgy a nagy szükséglet valamint a kitűnő minőség, megokolta teszi a jelenlegi csemetekert kibővítését, ami már a közel jövőben meg fog történni. A csemetekert üzemi költségeit teljesen az állam fedezi, amely évenként átlag 2000 koronát tesz ki: a szükséges eszközök és anyagok kizárólag belföldről lesznek beszerezve és a munkát ezen munkára kitűnően alkalmas székely asszony mánások teljesítik. Fenyőmagot Zolna és Szepes megyei magpermegető gyárak szállítanak. A csemetekert üzemvezetését a petrozsényi mk. járási erdőgondnokság vezetősége teljesíti.

Payer Arthur.

— Jó Tanács. Egy szorgalmas újságolvasó megfigyelte, hogy az országos meteorológiai intézetnek és a Meteor időjelölési többnyire ellenkezők. Így a folyó hétre is az egyik esőt, a másik hideget jelez. Bármelyik következzen is be: meghűlésnek vagyunk kitéve s ilyenkor használjuk a Réthy-féle Pemeteű-Czukorkát, mely csak akkor valódi, ha minden dobozon a készítő: Réthy Béla gyógyszerész neve rajta van.

— Miért?

Átkozott homályos fejű vén ember! Egy gavalértől azt kérdezi, hogy miért jött a leányához.

Megint felelnem kellett tehát, megint feleltem, ezuttal is őszintén és röviden:

— Vízitbe!

Az öreg most már becsapta a nagy könyvet és éktelen hahótára fakadt. Aztán odajött hozzám nagy ráncos kezeit a fejemre tette s átkozottul kacagva kérdezte tőlem:

— Ki vagy te? Mi vagy te?

Hanem ekkor már bennem is felébredt a büszkeség, fölemelt fővel és szilárdul vettem oda:

— Én ez, meg ez, negyedik gimnázista. (Egygyel többet hazudtam neki a tekintély kedvéért.)

— Igen?! Ósmerem az apádat. Derék ember. Te is igyekezz olyan lenni, mindenekelőtt tanuld meg holnapra a leczkédet, mert látom a szemedből, hogy nem tudod. Aztán ha jól taaulsz, neked adom majd a legkisebbik leányomat a Tinikét, még a mult héten kezdett járni csak, de megnő az addig.

Kaczagott és kaczagott, nagyon kaczagott úgy hogy még a kapunál is fülemben csengett, még otthon is, még másnap az előadáson is.

Azt hittem öngyilkos leszek, de nem lettem, ma is élek, sőt mikor felnékedtem és stacióba jutottam, elvettem Tinikét, mert Irmuska már, a kihez először vitte mentem, vén asszony volt akkor. Hanem a Tinike mondhatom, igen jóra való enni való kis asszonyka lett.

G. D.

NYILTTÉR.)

Tudatában vagyok bár annak, hogy a m. kir. csendőrség hivatásszerű kötelességet teljesít minden olyan alkalommal, midőn egyes büntények elkövetőit — sikeresen felfedezi, — de azért lelkifurdalást éreznek mégis, ha elismerő hálás köszönetet nem mondanék Farkas János urnak, annak a hivatásának magaslatán álló, szolgálatát buzgó lelkiismeretességgel teljesítő lupényi csendőrmesternek, ki megmentette vagyonom egy részét, ki addig kutatott addig járt míg Nikolae Fogás, Gyorgye Gyeszpa, Ilie Murg és Stefan Mársáh urikányi lakosok személyében napvilágra hozta azon bűnösöket, kik 1904. február 21-én virradólag lupényi üzletembe betörték s onnan 956 kor, 50 fill. értékű árut elloptak. Most, hogy tettesek cselekményüket bevallották s én elveszettnek hitt vagyonomhoz jutok szívből kívánom e helyen is: adjon a Magyarok Istene hazánkban sok olyan derék alkalmazottat mint Farkas János lupényi csendőrmester ur.

Hirsch Lázár, kereskedő.

*) E rovatban közlöttékért nem vállal felelőséget a Szerk.

Felelős szerkesztő: Nagy Miklós.

Kiadótulajdonos: Figuli Antal.

Főmunkatárs: Fekete József.

Köhögs, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a
RÉTHY-féle

pemetetű cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

Eladó.

Petrozsényben a főutcán egy régi jól berendezett üzlet a magán életbe való visszavonulás folytán örök áron eladó.

Üzlethelyiség, raktárak és lakással tíz évre bérbe adatnak.

Czím megtudható a Kiadóhivatalban. 1—2

Egészen ingyen

zománcozott edényt

nem kapnak sehol, de 6 főzőlábast és 6 főzőfazékot különféle nagyságban 12 darabot 1 frt. 75 kr.-ért én szállíthatók. Ingyen csomagolás utánvétel mellett.

A többi tárgyak feltűnő olcsó árban.

Árjegyzéket ingyen küldök

Kohn, gyáriraktáros, Budapest, VI.

Csengery-utca 51.

Bérbe adó.

A volt Goldstein Lázár-féle ház (Vasut-utca), melyhez külön

koriátlan italmérési engedély

is tartozik, üzlethelyiséggel, lakás és melléképületekkel együtt azonnal bérbe vagy elszámolásra kiadó.

Értekezhetni: Kohn Jónás és Fiai cégénél, Déván.

A „Kávé király”-hoz.

A ki jó zamatu s illatu kávé kedvel, az csakis „KIRÁLY-KÁVÉ” vegyen, mely a legkiválóbb fajok vegyítéséből áll s eddig még egy nem létezett módszer szerint van pörköltve. Hosszas kísérletezés után sikerült ezt elérniük s így minden kávétermelő, ki egyszer megízleli, soha más kávé nem fog használni.

Ismeretes, hogy a kávé a legérzékenyebb czikk, melyből a finom zamat s illat azonnal elillan, valamint minden izt s szagot felvesz, miért is ezen kiváló kávé lemezdobozokba csomagoljuk s szállítjuk bármely postaállomásra bérmentve, utánvétellel a következő árban:

1 kg. grammos dohoz — 4 kor. 80 fill.

2 „ „ — 9 „ —

4 „ „ — 17 „ 20 „

Ezen különleges pörkölt kávé kivül ajánljuk a következő nyers fajokat, szinte bérmentve, utánvétellel bármely postaállomásra:

1 postacsomag 5 kgr. legfin. Cuba K. 13.50
1 „ 5 „ „ Ceylon „ 12.—
1 „ 5 „ „ Jamaica „ 11.20

BIRÓ ÉS TÁRSA

20—26 a „Kávé király”-hoz

Budapest, VI. ker. Teréz-körút 2/b.

A „Kávé király”-hoz.

Hirdetéseket mérsékelt árban elfogad e lap kiadóhivatala.

A leghiresebb kötőgépek

házi és ipari célra

I. stiriai kötőgépgyár

magyar képvisellete,

Budapest, VII., Erzsébet-Körút 23.

részletfizetésre is kapható.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Varrógépek és kerékpárok raktára.

Fogl József Lajos.

The Lucifer.

The Lucifer.

Budapest, VII., Erzsébet-Körút 35.

A

gyermek

legnagyobb

öröme.

Összeállított bűvészdobozok.

Tartalmaz:

7, 9, 15, 18, 21, 24 28-féle mutatványt.

Ára:

1, 2, 3, 5, 7, 9, 12-50 kor. dobozonként.

Ezen bűvészdobozok ügyes összeállításuk folytán a gyermeket gondolkozásra serkentik és észbeli tehetségét fejlesztik. Minden doboz pontos magyarázattal és ábrákkal van ellátva.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Póstaizétküldés utánvétel mellett pontosan eszközöltetik

MEGHIVÓ.

A „Petrozsényi takarékpénztár részvény-társaság”
1905. január hó 24-én d. u. 5 órakor saját helyiségében
⇒ III-ik RENDES KÖZGYÜLÉSÉT ⇐

tartja, melyre a t. részvényeseket az alapszabályok 48 §-ára való hivatkozással tisztelettel meghívja.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése, az évi zárszámadás előterjesztése, a mérleg jóváhagyása, az 1904. évre mu-
tatkozó tiszta nyereség hováfordítása feletti határozathozatal és a felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelőbizottság részére.
2. Elnök választása.
3. Igazgatóság választása.
4. A felügyelő-bizottság egy tagjának választása 1 évi időtartamra.
5. Az alapszabályok 20, 44, 48, 54, 56, 59, 60, 62, 63, 66, 67, 68, 69, és 71 §-ainak módosítása.
6. Esetleges indítványok.

Andreics János,
kir. bányatanácsos, bányagazgató
elnök.

48. §. A közgyűlésen 1 drb. részvény után egy szavazattal bir minden részvényes, a ki részvényét a még le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlésre kitűzött határnappal előtt 3 nappal a társaság pénztáránál Petrozsényben, vagy a hirdetményben e czélra kijelölt más helyeken letette. Minden további részvény ugyanezen feltételek mellett szintén egy-egy szavazatra jogosit. A részvényes jogát személyesen vagy meghatalmazott útján gyakorolhatja. Kiskorúak vagy gondnokság alatt állók csak törvényes gyámjuk vagy gondnokjuk, nők, férfi meghatalmazott útján gyakorolhatja. A részvényes szavazati jogát a közgyűlésen csak akkor gyakorolhatja, ha mint részvénytulajdonos a részvénykönyvbe a közgyűlést megelőző-
leg legalább 3 hó óta be van vezetve.

Mérleg-számla 1904. december 31-én							
VAGYON				TEHER			
Pénztár álladék	24181 74			Alaptőke	100000 —		
Váltó tárcza	1039698 78			Tartalékalap	19747 49		
Adósok	21236 92			Betétek	537430 70		
Felszerelések	4275 96			Hitelezők	14695 36		
Előre fizetett kamatok	2119 50	1091512 90		Viszleszámított váltók	390341 —		
				Be nem fizetett betét kamat adó	1273 99		
				Előre felvett kamatok	6736 65	1070225 19	
				Nyereség		21287 71	
						1091512 90	

Petrozsény, 1904. december hó 31-én

A könyvelésért:
Földes Miksa s. k.
könyvelő.

Az igazgatóság:

A felügyelő bizottság:

Grausam Károly s. k., Klein Henrik s. k., Dr. Rosenberg Ignác s. k.
Henrich Viktor s. k., Marek Mór s. k., Dr. Schulek Jenő s. k.,
Herz Arnold s. k., Pick Samu s. k. Ullmann Lipót s. k.

Fürber Ferenc s. k., Gross Herman s. k., Papp Sándor s. k.
Rozehnál János s. k. Váradí Vilmos s. k., Dr. Weisz József s. k.
elnök

Veszteség- és nyereség-számla 1904. december 31-én.							
TARTOZIK				KÖVETEL			
Betét kamatok	24906 27			Váltó kamatok	58498 62		
Betét kamat adó	2490 62			Kezelési díjak	5045 91		
Költségek	6987 40			Jutalékok	329 88	63874 41	
Házbér	800 —						
Adók	3097 36						
Tiszti fizetések	4080 —						
Leírások felszerelésekből	225 05	42586 70					
Nyereség		21287 71					
		63874 41				63874 41	

Petrozsény, 1904. december hó 31-én

A könyvelésért:
Földes Miksa s. k.
könyvelő.

Az igazgatóság:

A felügyelő bizottság:

Grausam Károly s. k., Klein Henrik s. k., Dr. Rosenberg Ignác s. k.,
Henrich Viktor s. k., Marek Mór s. k., Dr. Schulek Jenő s. k.,
Herz Arnold s. k., Pick Samu s. k. Ullmann Lipót s. k.

Fürber Ferenc s. k., Gross Herman s. k., Papp Sándor s. k.,
Rozehnál János s. k. Váradí Vilmos s. k. Dr. Weisz József s. k.
elnök